

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ**

14000, м. Чернігів, проспект Перемоги, 74

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення**

м. Чернігів

«23» серпня 2023 року

Слідчий у кримінальному провадженні – слідчий СУ ГУНП в Чернігівській області Аліна Миколаївна Поплавська, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22023270000000072 від 10.04.2023 за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши достатність доказів для повідомлення особі про підозру, керуючись ст.ст. 36, 40, 42, 276-278 КПК України

ПОВІДОМИВ:

Хачатуряну Миколі Рубіковичу, 06.10.1988 року народження, громадянин Російської Федерації, уродженець м. Масіс Вірменської РСР, командир відділення 21 окремої мотострілецької бригади у складі збройних сил Російської Федерації, зареєстрований та проживаючий за адресою: вул. Синельника, 15, с. Тоцьке-2, Оренбурзька обл., Російська Федерація

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України (порушення законів та звичаїв війни), а саме в іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Хачатурян М.Р.:**

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під

Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

24.02.2022 Указом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією рф проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановлено введення в Україні воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, який у подальшому неодноразово продовжувався та діє на теперішній час.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Згідно з ч. 1 ст. 4 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03.07.1954 (далі – Конвенція), особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Згідно зі ст. 27 Конвенції, особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв.

Відповідно до ст. 31 Конвенції Жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Згідно ст. 34 Конвенції захоплення заручників забороняється.

Стаття 147 Конвенції визначає перелік серйозних порушень норм міжнародного гуманітарного права, а відповідно законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, якими є: такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричинять великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Частиною 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977, ратифікованого із заявою Указом Президії Верховної Ради УРСР №7960-XI (7960-11) від 18.08.1989 (далі – Протокол I) визначено, що заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони

представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: а.1) вбивство; а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; а.3) тілесні покарання; а.4) каліцтво; б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі; с) взяття заручників; d) колективне покарання; і е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Частиною 1 статті 77 Протоколу I визначено, що діти користуються особливою повагою, і їм забезпечується захист від будь-якого роду непристойних посягань. Сторони, що перебувають у конфлікті, забезпечують захист і допомогу, які їм потрібні з огляду на їх вік або з будь-якої іншої причини.

У результаті вищезазначених подій, значна частина території Чернігівської області, починаючи з 24.02.2022, знаходиться під постійним обстрілом з різного виду озброєння з боку підрозділів Збройних Сил та інших військових формувань Російської Федерації.

Так, військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації, в тому числі 21-ї окремої мотострілецької бригади 2-ї армії Центрального військового округу, на посаді командира відділення якої перебував Хачатурян Микола Рубікович, з 25.02.2022 тимчасово зайняли с. Терехівка Чернігівського району Чернігівської області.

19 березня 2022 року, Хачатурян М.Р., діючи умисно, за попередньою змовою з невстановленими особами з числа військовослужбовців ЗС РФ – Особа_1, Особа_2, Особа_3, Особа_4, Особа_5, Особа_6, Особа_7, Особа_8, Особа_9, Особа_10 отримавши з невстановлених джерел інформацію про перебування на території зайнятого ЗС РФ с. Терехівка неповнолітнього [REDACTED] [REDACTED] ([REDACTED] року народження), усвідомлюючи його неповнолітній вік та те, що останній є цивільною особою у розумінні ст. 50 Протокол I, діючи в порушення ст.ст. 27, 31, 34, 147 Конвенції та ч. 2 ст. 75, ч. 1 ст. 77 Протоколу I, користуючись своєю фізичною перевагою та наявністю автоматичної зброї, що у своїй сукупності унеможливлювало вчинення цивільним населенням, у т.ч. [REDACTED], активного опору їх протиправним діям, вчинили захоплення та тримання [REDACTED], як заручника з метою спонукання його матері – діючого військовослужбовця Збройних сил України (далі – ЗСУ) [REDACTED] до надання відомостей про місце дислокації військових частин ЗСУ як умови звільнення заручника, за наступних обставин.

19.03.2022, у денний час, Хачатурян М.Р. одягнутий у військову форму, озброєний автоматичною зброєю, спільно з Особою_1 прибули до теплиці, розташованої на території домогосподарства № [REDACTED] по вул. [REDACTED] в с. Терехівка, на території якого проживав [REDACTED].

В цей час, Особа_2, Особа_3, Особа_4 підійшли до житлового будинку, розташованого на території вказаного домогосподарства, та наказали [REDACTED], який перебував на подвір'ї, підійти до теплиці, після чого супроводили його до вказаного приміщення, біля якого перебували Хачатурян М.Р. та Особа_1.

Надалі, Хачатурян М.Р. спільно з Особою_1, закрили [REDACTED] очі шляхом натягування шапки та обклеювання її клейкою стрічкою, та примусово, помістили його до кузова невстановленого слідством автомобіля, в якому перебували Особа_5, Особа_6, тим самим фактично позбавили [REDACTED] права вільно пересуватися.

Надалі, 19.03.2022 у денний час, Хачатурян М.Р. спільно з Особою_1, Особою_6, за допомогою невстановленого слідством автомобіля під керуванням Особи_5, примусово, проти волі [REDACTED] перевезли його з с. Терехівка до с. Петрушин Чернігівського району. В цей час Хачатурян М.Р., використовуючи невстановлений слідством звукозаписуючий пристрій, змусив [REDACTED] висловити під запис усне повідомлення, адресоване своїй матері [REDACTED] щодо необхідності надати інформацію про відомі їй місця дислокації військових об'єктів ЗСУ як умову звільнення [REDACTED].

У подальшому, приїхавши до с. Петрушин Чернігівського району Чернігівської області, Хачатурян М.Р. спільно Особою_1, Особою_6 примусово помістили [REDACTED] до гаражного приміщення, розташованого по вул. Чернігівській, буд. 107-А, після чого, Особа_7, Особа_8, організували цілодобову охорону вказаного гаражного приміщення з метою унеможливлення залишення даного місця [REDACTED] за власною волею, де він протиправно утримувався як заручник по 21.03.2022.

У період тримання як заручника [REDACTED] у гаражному приміщенні, розташованого по вул. Чернігівській, буд. 107-А, в с. Петрушин, Особа_1, перебуваючи на території одного з зайнятих ЗС РФ населених пунктів Чернігівського району Чернігівської області, більш точне місце досудовим розслідуванням не встановлено, 20.03.2022, о «08» год. «35» хв. та «08» год. «47» хв., здійснила два телефонні дзвінки з телефонного номеру [REDACTED] на телефонний номер [REDACTED], що належить [REDACTED], в яких повідомила останній про факт захоплення та тримання як заручника її сина – [REDACTED] та висловила вимогу повідомити інформацію про відомі їй місця дислокації військових об'єктів ЗСУ як умову звільнення [REDACTED], а також, о «11» год. «02» хв., направила з телефонного номеру [REDACTED] на телефонний номер [REDACTED], що належить [REDACTED] смс-повідомлення, з повторною вимогою повідомити інформацію про відомі їй місця дислокації військових об'єктів ЗСУ як умову звільнення [REDACTED].

Надалі, 21.03.2022, у денний час, більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено, Особа_7 та Особа_8 примусово помістили [REDACTED] до кузова невстановленого слідством вантажного автомобіля під керуванням Особи_9, в якому передали його під нагляд Хачатуряна М.Р., після чого Особа_9 спільно з Хачатуряном М.Р. перевезли останнього з с. Петрушин до одного з зайнятих ЗС РФ населених пунктів Чернігівського району Чернігівської області, більш точне місце слідством не встановлено. Хачатурян М.Р. помістив потерпілого до комірної приміщення невстановленого слідством будинку, після чого Особа_7, Особа_8 організували цілодобову охорону вказаного комірної приміщення з метою унеможливлення залишення даного місця [REDACTED] за власною волею, де він протиправно утримувався як заручник по 22.03.2022.

Надалі, 22.03.2022, у денний час, не отримавши від [REDACTED] В. відомостей про місце розташування військових частин ЗСУ в м. Чернігові, Особа_7 примусово відвела [REDACTED] до кузову невстановленого слідством вантажного автомобіля під керуванням Особи 10, в якому передала його під нагляд Хачатуряна М.Р., після чого Хачатурян М.Р. та Особа_10 на вказаному автомобілі відвезли [REDACTED] до с. Терехівка, де близько «14» год. «30» хв. Хачатурян М.Р. звільнив останнього.

Своїми умисними діями, військовослужбовець ЗС РФ Хачатурян Микола Рубікович, діючи за попередньою змовою з іншими на даний час не встановленими військовослужбовцями ЗС РФ, вчинив інше порушення законів і звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме захоплення та утримання заручника – неповнолітнього [REDACTED], чим порушив вимоги ст.ст. 3, 27, 31, 34, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, та ч. 2 ст. 75, ч. 1 ст. 77 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977.

Таким чином, Хачатурян Микола Рубікович обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України (порушення законів та звичаїв війни), а саме в іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

Слідчий СУ ГУНП в Чернігівській області

 Аліна ПОПЛАВСЬКА

ПОГОДЖЕНО

Прокурор у кримінальному провадженні –
прокурор Корюківської окружної прокуратури

 Ігор КОНДРАТЮК

Права підозрюваного:

Відповідно до ч. 3 ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
 - 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
 - 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
 - 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
 - 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
 - 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
 - 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
 - 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
 - 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
 - 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
 - 11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
 - 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
 - 13) заявляти відводи;
 - 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
 - 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
 - 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
 - 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
 - 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.
- Підозрюваний, обвинувачений мають також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.
- Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.
- Окрім того, на всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право, у передбачених КПК України випадках, укласти угоду про примирення з потерпілим, або укласти угоду про визнання винуватості з прокурором.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру, пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

«___» _____ 2023 року _____

Повідомлення про підозру вручив:

Слідчий СУ ГУНП в Чернігівській області

Аліна ПОПЛАВСЬКА

